

RĪGAS VĒSTURISKĀ CENTRA SAGLABĀŠANAS UN ATTĪSTĪBAS PADOME

2014. gada 12.martā

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā (VKPAI) Rīgā, Pils ielā 22 – 105

223. sēdes PROTOKOLS

Sēdē piedalās: Padomes locekļi: J.Asaris, A.Kronbergs, J.Dambis, D.Baltiņa, J.Zilgalvis, A.Lapiņš, I.Tapiņa, I.Purmale.

Konsultanti:

G.Princis – Rīgas pilsētas arhitekta birojs

V.Brūzis – Rīgas pilsētas Būvvalde

U.Bratuškins – Rīgas Tehniskā universitāte

V.Cielava - jurists

Projektu pārstāvji:

Z.Liepiņš, U.Lauža - Īslaicīgas lietošanas būve (pacēlājs ar nojumi) pie Latvijas Nacionālās operas Aspazijas bulvārī 3.

O.Burovs, I.Ziedonis, M.Trejja, R.Dobičina, E.Saulītis, B.Moizenbergs, B.Prikaša – Rīgas pašvaldības institūcijas

M.Banders - Ēkas Ausekļa ielā 16 attīstības priekšlikums

Sēdi vada: A.Kronbergs

Sēdi protokolē: B.Mūrniece

Sēdi atklāj: 15.00

1.

Padomes 223.sēdes darba kārtība (pielikums nr. 1)

Padome apstiprina sēdes darba kārtību bez izmaiņām.

2.

Padomes 224.sēde

Atbilstoši 222.sēdē nolemtajam Padomes 224.sēde notiks 26.martā 15.00.

3.

Īslaicīgas lietošanas būve (pacēlājs ar nojumi) pie Latvijas Nacionālās operas Aspazijas bulvārī 3.
Iesniedzējs: VKPAI

Ziņo: J.Dambis par nepieciešamību ieceri izvērtēt Padomē. Z.Liepiņš informē par projekta izstrādes nepieciešamību. Pacēlāja izveide nepieciešama operas darba nodrošināšanai un teritorijas sakārtošanai situācijā, kad rekonstrukcijas trešā kārtā tuvākajā laikā finansiālu apsvērumu dēļ nebūs iespējama. Teritorijas sakārtošanas nolūkā nepieciešams uzlabot arī esošo žogu.

Padome un eksperti izsakās par ieceri.

V.Brūzis: šo jautājumu 12.03.2014. skatīja arī Būvvaldē. Tika paustas bažas par minētās pagaidu būves apjomu un fasāžu noformējumu, norādot, ka uz tām nevajadzētu izvietot reklāmas.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt īslaicīgas lietošanas būves izveidošanu pie Latvijas Nacionālās operas vietas vērtībai atbilstošā dizaina kvalitātē ar mērķi sakārtot operas pieguļošo teritoriju un atrisināt dekorāciju pacelšanu skatuves augstumā.

Par – 8: J.Asaris, A.Kronbergs, J.Dambis, D.Baltiņa, J.Zilgalvis, A.Lapiņš, I.Tapiņa, I.Purmale.
Pret – 0;
Atturas – 0.

Padomes lēmums: atbalstīt īslaicīgas lietošanas būves izveidošanu pie Latvijas Nacionālās operas vietas vērtībai atbilstošā dizaina kvalitātē ar mērķi sakārtot operas pieguļošo teritoriju un atrisināt dekorāciju pacelšanu skatuves augstumā.

4.

Pilsētvidi degradējošās būves – tendences un nodokļu politika;

Ziņo RD ģeogrāfijas departaments, Pašvaldības ieņēmumu pārvalde

Ziņo: O.Burovs un I.Ziedonis informē par situāciju un nodokļu atvieglojumu sistēmu.

Padome izsakās par ieceri:

J.Dambis šīs sarunas mērķis ir būt informētiem par pašvaldības veiktajām aktivitātēm kultūrvēsturiskās vides sakārtošanā, tāpēc ierosina atbalstīt pašvaldības uzsāktos centienus kultūrvēsturisko vidi degradējošu būvju sakārtošanā un negatīva iespaida mazināšanā. Aicina pieņemt zināšanai sniegto informāciju par nodokļu atvieglojuma sistēmu Rīgas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā, un atbalstīt nodokļu atvieglojuma sistēmu kultūrvēsturisku ēku uzturēšanā.

G.Princis: no mantojuma saglabāšanas viedokļa svarīga būtu arī ledzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumu ideja. Padome varētu arī rosināt atbildīgajām institūcijām vērtēt šī nodokļu atvieglojuma ieviešanas veidu. Ir svarīgi šo iespēju apzināt.

J.Dambis: par šo nodokli vispirms būtu jāuzklausa kāds eksperts (Finanšu ministrija, VID), lai saprastu, kāda ir tā veidošanas specifika.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt pašvaldības uzsāktos centienus kultūrvēsturiski vidi degradējošu būvju sakārtošana un negatīva iespaida mazināšanā. Pieņemt zināšanai sniegto informāciju par nodokļu atvieglojuma sistēmu un atbalstīt nodokļu atvieglojuma sistēmu kultūrvēsturisku ēku uzturēšanā.

Par – 8: J.Asaris, A.Kronbergs, J.Dambis, D.Baltiņa, J.Zilgalvis, A.Lapiņš, I.Tapiņa, I.Purmale.
Pret – 0;
Atturas – 0.

Padomes lēmums: Atbalstīt pašvaldības uzsāktos centienus kultūrvēsturiski vidi degradējošu būvju sakārtošana un negatīva iespaida mazināšanā. Pieņemt zināšanai sniegto informāciju par nodokļu atvieglojuma sistēmu un atbalstīt nodokļu atvieglojuma sistēmu kultūrvēsturisku ēku uzturēšanā.

5.

Nosacījumu sniegšana sarkano līniju lokālplānojuma izstrādei;

Iesniedzējs: Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments.

Ziņo: I.Purmale informē par jautājuma izvērtēšanas nepieciešamību. Ar sarkano līniju palīdzību nepieciešams sakārtot ģeogrāfijas tiesības. Uz RVC attiecas trīs korekcijas – Buru un Mūkusalas ielām pieguļošajā teritorijā pie zemes gabala ar kadastra apzīmējumu 0100 050 0117, zemes gabala Kalēju un Rīdzenes ielā sadale (0100 003 0140 un 0100 003 0138), zemes vienības Dzirnau ielā 174, 147a sadales projekts.

Padome izsakās par ieceri:

J.Dambis: kopumā varētu atbalstīt piedāvātos risinājumus, pievēršot uzmanību Dzirnavu ielas risinājumam, aicinot pārdomāt ideju veiksmīgāku risinājumu.

I.Tapiņa: lasot darba kārtībā, konstatējams, ka tiek prasīti nosacījumi. Lai gan Rīgas dome nav ierobežota izvēlē, kam prasīt nosacījumus, jāatzīst, ka Padome kā konsultatīva institūcija nosacījumus izsniegt nevar. Turpmāk šo konsekvenci vajadzētu ievērot un aicināt neprasīt izsniegt nosacījumus. Tādā gadījumā ieceri var skatīt, kad dokuments jau ir sagatavots izskatīšanas stadijā.

J.Dambis: Padome nesniedz nosacījumus, bet atbalsta vai neatbalsta piedāvātos risinājumus. Nosacījumus sniegs VKPAI. Šajā gadījumā ir jāpauž padomes viedoklis par konkrēto risinājumu. Uzskata, ka ir koleģiāli un ļoti pozitīvi vērtējams, ka pašvaldība darba sākuma stadijā vēršas Padomē.

D.Baltiņa: neredz pamatojumu, kāpēc šādas izmaiņas būtu nepieciešamas. Dzirnavu ielā tas ļautu palielināt apbūves blīvumu. Kalēju/Rīdzenes ielas ir pašvaldības īpašums – jāsiglabā esošās sarkanās līnijas.

J.Dambis: no sniegtās informācijas saprot, ka pašvaldībai ir vēlme atgriezties pie vēsturiskās situācijas, vēsturisko gruntsgabalu sistēmas, iegūstot pilsētbūvniecisko kārtību. Mēs vienmēr uzsveram to, ka gribam saglabāt vēsturiskos zemes gabalus, un šeit pilsēta ir nākusi ar šādiem priekšlikumiem.

U.Bratuškins: uzskata, ka Padomei ir jābūt konsekventai. Ja Padomē ar lūgumu pēc konsultācijām pirms projektēšanas uzsākšanas vēršas arhitektu birojs, Padome lēmumu nepieņem. Aicina šajā gadījumā ievērot tos pašus standartus.

J.Dambis: šie ir jautājumi, kuriem Padome, vērtējot Rīgas vēsturiskā centra un aizsardzības zonas plānojumu, pati ir lūgusi pievērst uzmanību.

D.Baltina: ir jānovērtē tas, ka pašvaldība ir rosinājusi šos jautājumus vērtēt Padomē. Tas, ka tie tiek izrunāti, ir būtiski un nepieciešami. Šāda iniciatīva būtu jāveicina arī no citu institūciju puses.

Padome balso par lēmumu: Kopumā atbalstīt piedāvātos risinājumus, pievēršot īpašu uzmanību Dzirnavu ielas risinājumam, aicinot skatīt sarkano līniju trasējumu kvartālu, nevis atsevišķu zemesgabalu robežās.

Par – 4: J.Asaris, A.Kronbergs, J.Dambis, J.Zilgalvis;

Pret – 1: D.Baltiņa;

Atturas – 3. A.Lapiņš., I.Tapiņa, I.Purmale

Padomes lēmums: Kopumā atbalstīt piedāvātos risinājumus, pievēršot īpašu uzmanību Dzirnavu ielas risinājumam, aicinot skatīt sarkano līniju trasējumu kvartālu, nevis atsevišķu zemesgabalu robežās.

6.

Nosacījumi lokālplānojumu izstrādei Rīgas administratīvo teritoriju daļām – zemesgabaliem Mednieku ielā 7, bez adreses, Dainas ielā 8, Skolas ielā 32, Tallinas ielā 6, Tallinas ielā 10;
Iesniedzējs: Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments.

Ziņo: I.Purmale informē par jautājuma izvērtēšanas nepieciešamību. Šī lokālplāna uzdevums ir mainīt teritorijas atļauto izmantošanu (paplašināt atļautās izmantošanas spektru) atbilstoši Rīgas domes lēmumam, ka šie zemes gabali nav nepieciešami domes funkciju nodrošināšanai.

Padome izsakās par ieceri:

J.Dambis: uzskata, ka šis jautājums jāvērtē plašākā kontekstā, jo piedāvātā iecere ir ar tendenci samazināt publiskās apbūves teritorijas. To nevar vērtēt tikai viena kvartāla ietvaros, bet kontekstā ar visu Rīgas vēsturisko centru, jo nākotnē var rasties situācija, ka būtiskām funkcijām pietrūks vietas.

D.Baltiņa: vai šos īpašumus plānots pārdot?

O. Burovs: lēmums par atsavināšanu nav pieņemts. Mednieku ielas 7 funkcija ir svītrotā no pašvaldības funkciju saraksta, jo tuvumā ir Rīgas 1.slimnīca. Skolas ielas 32 namā notiek īpašuma optimizācija, skola tiek pārvietota uz citām telpām, kas vairāk piemērotas. Šobrīd domes struktūrvienības gatavo savu viedokli, vai konkrētie īpašumi nepieciešami pašvaldības funkciju nodrošināšanai. Kā īpašuma apsaimniekotāji ir ieinteresēti, lai šo īpašumu apmēru samazinātu. Ir pietiekami daudz investoru, kas teritorijas varēs kvalitatīvi apsaimniekot. Uzskata, ka ēkas ir jāatsavina un jāpārdod.

D.Baltiņa: vai plānots daļu no iegūtajiem līdzekļiem novirzīt Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas darbu finansēšanai?

O.Burovs: Rīgas domes budžets neveidojas ar mērķdotācijām. Šobrīd notiek īpašuma optimizācija. Divas skolas tiek pārceltas uz vienu skolu Lauku ielā. Dome iegulda kultūras objektos, piemēram, Krievu teātrī un Mākslas muzejā.

D.Baltiņa: priecājas, ka Rīgas dome izvērtē savus īpašumus. Bet tā kā šeit ir runa par attiešanos no īpašuma tiesībām visiem šiem objektiem, uzskata, ka izmaiņas nebūtu pieļaujamas, ja tas būtiski mainītu izmantošanas veidu. Nevajadzētu arī apšaubīt tās funkcijas, kas tur veiksmīgi iedibinājušās. Lielāks apdraudējums būtu tad, ja šīs funkcijas mainītu. Neatbalsta plānota izmantojuma mainīšanu.

I.Tapina: lai būtu pārskatāmāka situācija, iecere būtu jāvērtē plašākā mērogā. Cik daudz publiskas teritorijas šajā gadījumā tiek zaudēts? Lokālpilnvarotņu jēga nav vienam konkrētam zemes gabala izmaiņas. Iesaka pārskatīt lokālpilnvarotņu izstrādājamo teritoriju.

A.Kronbergs: izņemot no pašvaldības funkcijām kādas mūsu iespējamās nākotnes vajadzības, varam riskēt, ka nākotnē šādas teritorijas var pietrūkt. Tāpēc piedāvātā iecere bez plašāka pārskata, konteksta un analīzes šobrīd ir grūti vērtējama. Pilsētai būtu jāattīstās harmoniski un sava bagātība jāvairo.

D.Baltiņa: uzsver, ka nav runa tikai par kādu funkciju maiņu, bet gan par UNESCO Pasaules mantojuma vietu, ideju un publisko vidi. Mēs riskējam zaudēt šobrīd sabiedrībai piederošo ļoti vērtīgo publisko apbūvi. Padomei ir jāuzsver, ka nav atbalstāma tendence lietās sakārtot veidā, no kura cieš sabiedrības intereses.

J.Asaris: piedāvātā iecere šobrīd nav atbalstāma. Jārunā par katru gadījumu individuāli.

A.Lapiņš: uzskata, ka piedāvātā iecere neizslēdz publisku funkciju, bet gan izmantošanas iespēju paplašināšanu.

I.Tapiņa: aicina kolēģus būt korektākiem, formulējot lēmumu tekstus attiecībā uz to, kas vaicāts iesniegumā. Jāatbild uz uzdoto jautājumu. Uzskata, ka jāpieņem informācija zināšanai un jāaicina turpmākajā darbā ievērtēt šajā sēdē runāto un protokolā fiksēto.

D.Baltiņa: aicina Padomi paust un uzsvērt bažas, ka tiek samazināta publiskā funkcija.

A.Kronbergs: konstatē, ka Padomei šobrīd trūkst pilnīgas informācijas, lai vērtētu konkrētās ieceres un pieņemtu kvalitatīvus, izsvērtus lēmumus.

Padome pieņem zināšanai sniegtos priekšlikumus un iesaka turpmākajā darbā veikt funkcionalitātes un konteksta analīzi lielākā teritorijā nolūkā vispārīgi novērtēt priekšlikumu pieļaujamību. Konkrētos priekšlikumus iesniegt Padomei vērtēšanai atkārtoti.

7.

Ieejas mezgla rekonstrukcija Raiņa bulvārī 15;

Projektētājs: „Diānas Zalānes projektu birojs”; Iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde.

Ziņo: V.Brūzis informē par projekta izvērtēšanas nepieciešamību.

Padome izsakās par ieceri:

J.Dambis: piedāvātais ieejas mezgla rekonstrukcijas arhitektoniskais un dizaina risinājums ir neveiksmīgs, tāpēc to neatbalsta.

A.Lapiņš: šajā vietā nav pamatojuma tādu jumtiņu izveidošanai.

U.Bratuškins: nepieciešams akcentēt arī jautājumu par vides pieejamību. Jumtiņš veidots, iespējams, lai novērstu objekta ekspluatācijas problēmas. Uzskata, ka vispirms jāvērtē Raiņa bulvāra ēku priekšpagalmu ainava kopumā. Šādu vienkāršotu jautājuma risināšanu neatbalstītu.

J.Asaris: uzskatot, ka „ēku pirmais stāvs ir mainīgs lielums” un piedāvātās izmaiņas ir atgriezeniskas, VKPAI šo ieceri meta stadijā ir atbalstījusi.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt iesniegto ieejas mezgla rekonstrukciju ēkai Raiņa bulvārī 15.

Par – 1: J.Zilgalvis

Pret – 5: J.Dambis, D.Baltiņa, A.Lapiņš, I.Tapiņa, I.Purmale;

Atturas – 2: A.Kronbergs, J.Asaris.

Padomes lēmums: neatbalstīt iesniegto ieejas mezgla rekonstrukciju ēkai Raiņa bulvārī 15.

8.

Zemes vienības Kalēju ielā, Rīdzenes ielā sadalīšanas priekšlikums (kad. apzīmējums 0100 003 0140); Iesniedzējs: Rīgas pilsētas būvvalde.

Ziņo: V.Brūzis informē par jautājuma izvērtēšanas nepieciešamību. Jautājums tiek vērtēts atkārtoti. No vēsturiskā zemes gabala infrastruktūras nodrošināšanai (gāzes regulēšanas punkta būve) nepieciešams atdalīt nelielu zemes gabalu, piešķirot tam atsevišķu kadastra numuru.

Padome izsakās par ieceri:

I.Tapiņa: tādu mazu zemes gabaliņu izgraizīšana nebūtu ne vēlama, ne pieļaujama. Zinot, ka likumdošanas līmenī šobrīd tiek risināts jautājums par dalīto īpašumu, ieteiktu Rīgas domei ar zemes gabala sadalīšanu nesteigties. Līdz ar to zemes gabala sadalīšanu neatbalsta.

Padome balso par lēmumu: Atbalstīt iesniegto zemes vienības Kalēju ielā, Rīdzenes ielā sadalīšanas priekšlikumu (kad. apzīmējums 0100 003 0140).

Par – 0;

Pret – 2: D.Baltiņa, I.Tapiņa;

Atturas – 6: A.Lapiņš, A.Kronbergs, J.Asaris, I.Purmale., J.Dambis, J.Zilgalvis

Padomes lēmums: neatbalstīt iesniegto zemes vienības Kalēju ielā, Rīdzenes ielā sadalīšanas priekšlikumu (kad. apzīmējums 0100 003 0140).

9.

Ēkas Ausekļa ielā 16 attīstības priekšlikums; Iesniedzējs: Arhitekts M.Banders.

Ziņo: M.Banders informē par projekta ieceri. Projekts izvērtēšanai iesniegts, ņemot vērā Būvvaldes norādījumu.

Padome izsakās par ieceri:

I.Tapiņa: terases izveidošanu neatbalsta.

D.Baltiņa: salīdzinot ar daudziem citiem priekšlikumiem ēku pacelšanai, šis nav slikts. Bet ņemot vērā, cik maz substances Rīgā saglabājusies nesamaitāta un nepārveidota, aicina atbalstīt priekšlikumu tik tālu, cik tas nepaaugstina ēku. Aicina nemainīt jumta formu.

U.Bratuškins: no dažiem skatupunktiem vērtējot, jumta pacelšana padarītu ēku harmoniskāku, izvairoties no asimetriskas jumta projekcijas pretuguns mūrī. Mazāka pārliecība ir par terases izveidošanu. Kopumā aicina Padomi atbalstīt.

V.Brūzis: runa ir par dubulto dzegu, kas šeit šķiet nevajadzīga.

A.Kronbergs: labs priekšlikums. Ieteiktu pārdomāt terases ieceri, kā arī izvērtēt logu nepieciešamību uguns mūrī.

Padome balso par lēmumu: principā atbalstīt iesniegto ēkas Ausekļa ielā 16 attīstības risinājumu.

Par – 4: A.Lapiņš, I. Purmale, J. Asaris, A. Kronbergs;

Pret – 1: D.Baltiņa,

Atturas – 2: I.Tapiņa, J.Dambis, J.Zilgalvis.

Padomes lēmums: principā atbalstīt iesniegto ēkas Ausekļa ielā 16 attīstības risinājumu.

10.

Zemes gabalu apvienošana Republikas laukumā 4.

Iesniedzējs: VKPAI

Ziņo: J.Asaris un J.Dambis informē par konsultācijas nepieciešamību. Teritorija atrodas RVC aizsardzības zonā. Zemes gabali nav vēsturiskie. Iepriekš Padomē jautājums noraidīts ar bažām, ka šajā zemes gabalā varētu rasties pārāk liels apjoms. VKPAI viedoklis: ja pašvaldība un VKPAI var garantēt, ka daļa netiek apbūvēta un iespējamais būvapjoms tiek sadalīts, zemes gabalu apvienošana ir pieļaujama.

Padome balso par lēmumu: atbalstīt zemes gabalu apvienošanu Republikas laukumā 4 ar nosacījumu, ka teritorijas plānojumā tiek noteikta ielas teritorija, tā nodrošinot neapbūvētu daļu.

Par – 5: J.Dambis, A.Kronbergs, J.Asaris, I.Purmale, J.Zilgalvis;

Pret – 0;

Atturas – 3: D.Baltiņa, A.Lapiņš, I.Tapiņa

Padomes lēmums: atbalstīt zemes gabalu apvienošanu Republikas laukumā 4 ar nosacījumu, ka teritorijas plānojumā tiek noteikta ielas teritorija, tā nodrošinot neapbūvētu daļu.

I.Tapiņa un J.Zilgalvis sēdi atstāj.

Kvoruma trūkuma dēļ darba kārtības 11. jautājumu (Dzīvojamās ēkas Elizabetes ielā 12 rekonstrukcijas tehniskais projekts; iesniedzējs: SIA „Elizabetes 12) un 12.jautājumu (Ēkas fasādes rekonstrukcijas priekšlikums Strēlnieku ielā 9; iesniedzējs: D.Krēgere) pārceļ uz Padomes 224.sēdes darba kārtību.

Sēdi slēdz 18.30

Sēdi vadīja:

A.Kronbergs

Sēdē piedalījās:

D.Baltiņa

J.Asaris

J.Dambis

A.Lapiņš

I.Purmale

I.Tapiņa

J.Zilgalvis

Sēdei protokolēja:

B.Mūrniece